

Patvirtinta
Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos
tyrimo centro generalinio direktoriaus
2019 m. lapkričio d. įsakymu Nr. 1V-

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRO ANTIKORUPCINĖ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Antikorupcinė programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537, Padalinių ir asmenų, valstybės ar savivaldybių įstaigose vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos ir bendradarbiavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 19 d. nutarimu Nr. 607.

1. Ši programa skirta sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, užtikrinti korupcijos prevenciją ir užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras) vykdomoje veikloje.

2. Centro Antikorupcinė programa pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir ilgalaikiškumo principais.

3. Antikorupcinė programa padės vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o programos įgyvendinimo priemonės padės užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Centro valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veiklą (toliau – darbuotojai).

4. Už Antikorupcinės programos ir jos priemonių įgyvendinimą atsakingas Centro generalinio direktoriaus pavaduotojas. Antikorupcinės programos įgyvendinimo kontrolę vykdo Centro generalinis direktorius.

II. APLINKOS ANALIZĖ

5. Korupcijos prielaidos:

5.1. galima išskirti tokias bendrąsias korupcijos prielaidas:

5.1.1. teisines prielaidas, kurios apima teisės aktų netobulumą, dažną jų keitimą, kontrolės sistemų, teisinių procedūrų ir priemonių, elgesio kodekso valstybės tarnyboje nebuvimą bei atsakomybės už padarytus pažeidimus trūkumą ir kt.;

5.1.2. institucines prielaidas, kurios apima motyvacinės karjeros sistemos nebuvimą, neišplėtotas vidaus ir išorės audito sistemas, nepakankamai skaidrius sprendimų priėmimo procesus bei viešumą;

5.1.3. visuomenės pilietiškumo stokos prielaidas, kurios apima visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumą ir prieštaringumą, nesipriešinimą korumpuotiems darbuotojams bei piliečių pasyvumą antikorupcinėje veikloje;

5.2. pagal Centrai priskirtas funkcijas, kurias atlieka Centro darbuotojai, specifinės korupcijos prielaidos apima:

5.2.1. kontrolės ar priežiūros funkcijų vykdymą;

5.2.2. valstybės biudžeto lėšų administravimą;

5.2.3. sprendimų, kuriems nereikia kitų valstybės ar savivaldybės įstaigų patvirtinimo, priėmimą;

5.2.4. neišsamiai reglamentuotas atskirų valstybės tarnautojų funkcijas, uždavinius, sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę.

6. Centrai nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos, korupcija gali pažeisti visuomeninius santykius, dėl ko gali išryškėti tokios pasekmės:

6.1. gali sumažėti Centrai priskirtų funkcijų įgyvendinimo efektyvumas, didėti visuomenės nepasitikėjimas valstybės institucija;

6.2. gali sumažėti piliečių pasitikėjimas valstybe ir demokratija;

6.3. gali pablogėti viešojo administravimo kokybė.

7. Atsižvelgiant į šias pasekmes ir aiškiai suvokiant korupcijos reiškinį, galima numatyti veiksmingesnes korupcijos prevencijos priemones.

III. ANTIKORUPCINĖS PROGRAMOS MISIJA

8. Antikorupcinės programos misija – šalinti prielaidas korupcijai atsirasti ir plisti Centre.

IV. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

9. Svarbiausias Antikorupcinės programos tikslas - šalinti prielaidas korupcijai atsirasti, stiprinti korupcijos prevenciją ir užkirsti kelią korupcijos apraiškoms Centro veikloje.

10. Tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

10.1. Mažinti korupcijos tikimybę:

10.1.1. vadovaujantis galiojančiais teisės aktais nustatyti korupcijos pasireiškimo tikimybę Centre;

10.1.2. esant korupcijos tikimybei, imtis priemonių sumažinti šią korupcijos pasireiškimo tikimybę bei imtis atitinkamų priemonių korupcijos pasireiškimo atveju;

10.1.3. analizuoti ir tobulinti teisinę bazę, skiriant ypatingą dėmesį teisės aktams, reglamentuojantiems kontrolės ar priežiūros funkcijų vykdymą, atskirų valstybės tarnautojų funkcijas, sprendimų priėmimo tvarką bei atsakomybę, priėmimą sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, kadangi šios sritys yra priskiriamos prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

10.2. Užtikrinti teisės aktų skaidrumą:

10.2.1. kasmet peržiūrėti ir išnagrinėti iš fizinių ir juridinių asmenų gaunamus skundus (prašymus, pareiškimus ir k.t.) korupcijos požiūriu, o juos išanalizavus, suformuluoti pasiūlymus dėl Centro teisės aktų tobulinimo;

10.2.2. vertinti antikorpuciniu požiūriu struktūrinių padalinių rengiamų teisės aktų, kuriuose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, projektus.

10.3. Pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją:

10.3.1. viešinti informaciją, susijusią su Centro finansuojamų projektų paraiškų atranka, viešaisiais pirkimais;

10.3.2. bendradarbiauti su valstybės institucijomis, keičiantis turima informacija apie taikomas korupcijos priemones ir jų efektyvumą.

10.4. Kurti antikorpucinę kultūrą:

10.4.1. skelbti Antikorpucinę programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus ir ataskaitas Centro interneto svetainėje;

10.4.2. sudaryti galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims anonimiškai ar neanonimiškai paštu, elektroniniu paštu, telefonu informuoti apie Centro valstybės tarnautojų ir darbuotojų galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus.

10.5. Didinti valstybės tarnautojų atsakomybę ir atskaitomybę:

10.5.1. išsamiai ir objektyviai išanalizuoti pranešimus ir pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamos Centro valstybės tarnautojų ir darbuotojų veikos, o pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą, pranešti atitinkamai korupcinius nusikaltimus tiriančiai institucijai bei pateikti pasiūlymus dėl struktūrinių padalinių veiklos tobulinimo, kad būtų pašalintos prielaidos korupcijai atsirasti ir plisti;

10.5.2. siekti Centre dirbančių asmenų viešųjų ir privačių interesų suderinamumo, užtikrinti priimamų sprendimų nešališkumą, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešajam interesui;

10.5.3. skatinti Centro valstybės tarnautojus ir darbuotojus tobulintis kvalifikacijos tobulinimo įstaigose;

10.5.4. skatinti darbuotojus pranešti vadovybei savo įtarimus dėl korupcinio pobūdžio personalo veikos;

10.5.5. valstybės tarnautojų registruoti teikti informaciją apie valstybės tarnautojus, kurie įsiteisėjusiu galutiniu teismo nuosprendžiu yra pripažinti padarę korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, taip pat patraukti administracinę ar drausminę atsakomybę už sunkius tarnybinius nusižengimus, susijusius su Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų pažeidimu, padarytus siekiant gauti neteisėtų pajamų ar privilegijų sau ar kitiems asmenims.

10.6. Užtikrinti efektyvų Antikorupcinės programos įgyvendinimą:

10.6.1. kasmet sudaryti Antikorupcinės programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų nustatytos programos įgyvendinimo priemonės, laukiami rezultatai, vertinimo kriterijai, įvykdymo laikas ir atsakingi vykdytojai;

10.6.2. esant pagrįstiems įtarimams dėl darbuotojų galimai įvykdytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas neišvengiamos teisės pažeidėjų teisinės atsakomybės principas.
